

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1496/2555

พนักงานอัยการจังหวัดอุบลราชธานีโจทก์ นางนารี เชื้อสิงห์ กับพวกผู้ประกันนายสายศิลป์ เชื้อสิงห์จำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 144, ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.อ. มาตรา 119, ป.วิ.พ. มาตรา 271

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ประกันทั้งสองยื่นคำร้องครั้งแรกเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2548 ว่า ผู้ประกันทั้งสองไม่ได้
ผิดสัญญาประกันเพราะไม่ได้รับหมายนัดให้ส่งตัวจำเลย ขอให้ไต่สวนคำร้องในการส่งหมายนัด
และงดปรับผู้ประกันทั้งสองศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ผู้ประกันทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค
3 พิพากษายืน คดีถึงที่สุด การที่ผู้ประกันทั้งสองมายื่นคำร้องครั้งใหม่นี้อ้างว่า คำสั่งปรับผู้ประกัน
ทั้งสองไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้จะอ้างเหตุใหม่ก็ตามแต่ก็เป็นเหตุที่สามารถอ้างได้ตั้งแต่ยื่นคำร้อง
ครั้งแรกและประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก็เป็นประเด็นเดียวกันกับที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 ได้วินิจฉัยชี้ขาด
ว่าคำสั่งปรับผู้ประกันทั้งสองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่และถึงที่สุดไปแล้ว จึงเป็นการดำเนิน
กระบวนการพิจารณาซ้ำต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา 144 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 ตาม ป.วิ.อ.
มาตรา 119 เมื่อศาลมีคำสั่งบังคับตามสัญญาประกันแล้ว ถ้าผู้ประกันไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลให้
ถือว่าผู้ประกันเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาและหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมเป็นเจ้าหนี้ตาม
คำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับหนี้ตามสัญญาประกัน จึงเป็นหน้าที่ของหัวหน้าสำนักงานประจำ
ศาลยุติธรรมที่จะต้องดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามสัญญา แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญาไม่ได้บัญญัติวิธีการบังคับผู้ประกันไว้ ทั้งไม่มีกฎหมายอื่นใดบัญญัติไว้เป็นพิเศษ กรณี
จึงต้องนำบทบัญญัติในลักษณะ 2 ว่าด้วยการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตาม ป.วิ.พ.
มาตรา 271 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 มาใช้บังคับ ซึ่งตามมาตรา 271 แห่ง ป.วิ.พ. ผู้ที่จะบังคับ
คดีชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำสั่งศาลได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มิคำสั่ง ไม่ใช่ภายใน 10 ปี
นับแต่วันที่มิคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่จำเลยถูกฟ้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ประกันทั้งสองชำระ
ค่าปรับภายใน 30 วัน เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2548 โดยแจ้งคำสั่งทางไปรษณีย์ตอบรับให้ผู้ประกัน
ทั้งสองทราบแล้ว วันที่ 27 พฤษภาคม 2548 ผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลจังหวัด
อุบลราชธานีได้ขอให้ศาลชั้นต้นออกหมายบังคับคดีผู้ประกันทั้งสอง ต่อมาวันที่ 11 มิถุนายน 2552
ป. ผู้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี
ขอให้อายัดสิทธิเรียกร้องของผู้ประกันทั้งสอง ถือได้ว่าหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมซึ่งเป็น
เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ร้องขอให้บังคับคดีผู้ประกันทั้งสองตามคำสั่งศาลภายใน 10 ปี นับแต่
วันที่มีคำสั่งแล้ว

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นสั่งปรับผู้ประกันทั้งสองตามสัญญาประกัน เป็นเงิน 250,000 บาท
ศาลชั้นต้นออกหมายบังคับคดีผู้ประกันทั้งสอง ต่อมานางสาวปรียาภัทร ผู้รับมอบอำนาจจาก
หัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอให้อายัดสิทธิเรียกร้อง
ของผู้ประกันทั้งสอง ผู้ประกันทั้งสองยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนการอายัดสิทธิเรียกร้องและการ
บังคับคดี ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ผู้ประกันทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน
ผู้ประกันทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติ

ว่า ศาลชั้นต้นสั่งปรับผู้ประกันทั้งสองตามสัญญาประกัน เป็นเงิน 250,000 บาท ศาลชั้นต้นออกหมายบังคับคดีผู้ประกันทั้งสอง ต่อมานางสาวปรียาภัทร ผู้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอให้อายัดสิทธิเรียกร้องของผู้ประกันทั้งสอง มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ประกันทั้งสองประการแรกว่า คำสั่งปรับผู้ประกันทั้งสองของศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า ผู้ประกันทั้งสองยื่นคำร้องครั้งแรกว่า ผู้ประกันทั้งสองไม่ได้ผิดสัญญาประกันเพราะไม่ได้รับหมายนัดให้ส่งตัวจำเลย ขอให้ไต่สวนคำร้องในการส่งหมายนัดและงดปรับผู้ประกันทั้งสอง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ผู้ประกันทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน คดีถึงที่สุด การที่ผู้ประกันทั้งสองมายื่นคำร้องครั้งใหม่นี้อ้างว่า คำสั่งปรับผู้ประกันทั้งสองไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้จะอ้างเหตุใหม่ก็ตามแต่ก็เป็นเหตุที่สามารถอ้างได้ตั้งแต่อื่นคำร้องครั้งแรกและประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก็เป็นประเด็นเดียวกันกับที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 ได้วินิจฉัยชี้ขาดว่า คำสั่งปรับผู้ประกันทั้งสองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และถึงที่สุดไปแล้ว จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 144 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งและคำพิพากษารับวินิจฉัยให้เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ประกันทั้งสองประการสุดท้ายว่า การบังคับคดีได้กระทำภายใน 10 ปี นับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่งหรือไม่ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 119 เมื่อศาลมีคำสั่งบังคับตามสัญญาประกันแล้ว ถ้าผู้ประกันไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลให้ถือว่าผู้ประกันเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา และหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับหนี้ตามสัญญาประกัน จึงเป็นหน้าที่ของหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมที่จะต้องดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามสัญญา แต่จะบังคับผู้ประกันอย่างไร ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ได้บัญญัติไว้ ทั้งไม่มีกฎหมายอื่นใดบัญญัติไว้เป็นพิเศษ กรณีจึงต้องนำบทบัญญัติในลักษณะ 2 ว่าด้วยการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 271 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 มาใช้บังคับ ซึ่งตามมาตรา 271 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ผู้ที่จะบังคับคดีชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำสั่งศาลได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มีคำสั่ง ให้อำนาจภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีที่จำเลยถูกฟ้องตั้งที่ผู้ประกันทั้งสองฎีกาไม่ เมื่อคดีได้ความว่าศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ประกันทั้งสองชำระค่าปรับภายใน 30 วัน เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2548 โดยแจ้งคำสั่งทางไปรษณีย์ตอบรับให้ผู้ประกันทั้งสองทราบ ผู้ประกันทั้งสองได้รับหมายแจ้งคำสั่งโดยผู้ประกันที่ 1 ได้รับหมายเอง ส่วนผู้ประกันที่ 2 มีนายสุรพลรับแทน เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2548 ต่อมาวันที่ 27 พฤษภาคม 2548 ผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลจังหวัดอุบลราชธานีได้ขอให้ศาลชั้นต้นออกหมายบังคับคดีผู้ประกันทั้งสอง ต่อมาวันที่ 11 มิถุนายน 2552 นางสาวปรียาภัทร ผู้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอให้อายัดสิทธิเรียกร้องของผู้ประกันทั้งสอง ถือได้ว่าหัวหน้าสำนักงานประจำศาลยุติธรรมซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ร้องขอให้บังคับคดีผู้ประกันทั้งสองตามคำสั่งศาลภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มีคำสั่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 271 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 แล้ว คำพิพากษาศาลฎีกาที่ผู้ประกันทั้งสองอ้างข้อเท็จจริงไม่ตรงกับคดีนี้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยมาชอบแล้ว ฎีกาของผู้ประกันทั้งสองข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

องค์คณะ

มนตรี ศรีเยี่ยมสะอาด · สุรศักดิ์ ศิริวิเชียร · สมสันต์ ศุภศาสตรสิน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1496/2555>